

AB-Brüksel

Brüksel'de Bir Hafta

TUSİAD

2014 / 40

20 Ekim 2014

BU SAYIDA:

AB - TÜRKİYE
AB – ASYA ÜLKELERİ
AB - SİNGAPUR
AB KURUMLARI
TİCARET
ENERJİ

TUSİAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR

AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
BEIJING	tusiad.china@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş – Gamze Erdem Türkelli – Dilek Aydın

AB - Türkiye

- AB Komisyonu Türkiye'nin **Vize Muafiyeti** İçin Yol Haritası kapsamında belirlenen gereklilikleri yerine getirme yönünde ilerlemesini değerlendiren ilk raporunu yayımladı. Raporda Yol Haritası'nda belirlenen kıstaslar temelinde Türkiye'nin yasal düzenleme çerçevesi, idari kapasite ve uygulamalar açısından durumu değerlendirilerek, Türk Hükümeti'ne gelecek dönemde kıstasları yerine getirmek için gerekli adımlar üzerine öneriler sunuluyor.

Rapor kapsamında ele alınan gelişmeler şu şekilde listeleniyor:

- **Pasaportlar** ve nüfus idaresi sistemi yönünde kaydedilen ilerleme,
- Göç ve uluslararası koruma alanında son dönemde kabul edilen kanun,
- AB üye ülkeleri ve FRONTEX ile daha geniş kapsamlı işbirliği yürütülmesi yönünde atılan olumlu adımlar,
- Terörle mücadele kanununda değişiklik yapılmasına yönelik girişimler.

Öte yandan Yol Haritası'nda belirlenen tüm gerekliliklerin yerine getirilmesi için ihtiyaç duyulan adımlar ve öneriler şu şekilde listeleniyor:

- Belge güvenliği alanında AB mevzuatı ile uyum içerisinde biyometrik verileri içeren yeni pasaportların kullanılmaya başlanması ve AB üye ülkeleriyle, hileli yollarla elde edilen veya sahte seyahat belgelerinin tespitine yönelik işbirliği geliştirmesi,
- Göç yönetimi alanında Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun etkin olarak uygulanması ve Göç İdaresi Genel Müdürlüğü'nün kurulum çalışmalarının tamamlanması,

- Daha çağdaş, etkin ve bütünleşik sınır yönetimi sistemi oluşturulması, vize sisteminin güçlendirilmesi ve AB üye ülkeleriyle sınırlar üzerine daha güçlü bir işbirliği yürütülmesi,
- 1 Kasım 2014'te yürürlüğe giren AB – Türkiye Geri Kabul Anlaşması'nın tüm AB üye ülkelere yönelik tam ve etkin olarak uygulanması ve AB üye ülkeleriyle Türkiye arasında ikili düzeyde geçerli olan geri kabul yükümlülüklerinin daha etkin bir şekilde yerine getirilmesi,
- Kamu düzeni ve güvenliği alanında beklemede olan bir dizi uluslararası sözleşmenin Türk yetkililer tarafından imzalanması, onaylanması ve yürürlüğe girmesi, ulusal mevzuatın Avrupa standartları ve uluslararası standartlarla uyumlu hale getirilmesi, özellikle yargının bağımsızlığı ve etkinliğinin güvence altına alınması başta olmak üzere Türk adalet sisteminin reform çalışmalarına devam edilmesi (bu eylemler aynı zamanda kolluk kuvvetlerinin örgütlü suçlarla mücadele faaliyetlerine destek sağlayacak ve ilgili AB kurumları, AB üye ülkeleri ve Türkiye arasında polis ve adli işbirliğinin gelişmesini sağlayacaktır),
- Temel haklar alanında Terörle Mücadele Kanunu üzerinde değişiklik yapılması, bu kanunun Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve AİHM içtihatlarıyla uyum içerisinde uygulanmasının sağlanması,
- Türkiye'de yaşayan Romanların durumunun iyileştirilmesine yönelik kapsamlı bir strateji belirlenmesi ve eylem planı hazırlanması, ayrımcılığın önlenmesi ve sosyal kapsayıcılık üzerine yasal düzenlemeler yapılması. [Internet bağlantısı için](#)

- AB Bakanı ve Başmüzakereci **Volkan Bozkır** 16-17 Ekim tarihlerinde Brüksel'de temaslarda bulundu. Volkan Bozkır, Brüksel temaları çerçevesinde Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu'nda milletvekilleri ile görüştü ve Carnegie Europe tarafından düzenlenen etkinliğe konuşmacı olarak katıldı. Volkan Bozkır Avrupa Parlamentosu Dış İlişkiler Komisyonu'nda yaptığı konuşmasında geçtiğimiz ay içinde Türkiye'nin "Yeni AB

Stratejisi"nin açıklandığını, Kasım ayı sonuna kadar "AB'ye katılım için Ulusal Eylem Planı" ve "AB İletişim Stratejisi"nin oluşturulacağını ve bu belgelerin taslaklarının AB Komisyonu ile paylaşıldığını söyledi. "Reform İzleme Grubu"nun isim değişikliği ile "**Reform Eylem Grubu**" olarak çalışmalarına devam etmesi yönünde öneride bulunulduğunu, bundan sonra oluşturulacak yasa taslaklarının AB Komisyonu ile paylaşarak AB müktesebatına uygunluğunun ilk aşamada tespit edilmesini hedeflediklerini belirtti.

- AB Bakanı ve Başmüzakereci Volkan Bozkır Brüksel ziyareti kapsamında 16 Ekim Perşembe günü Genişleme ve Avrupa Komşuluk Politikasından Sorumlu AB Komiseri Stefan Füle ile bir araya geldi. Füle, AB Bakanı Bozkır'ın kararlı liderliği ile Türkiye'de gerçekleşecek ek reformların Türkiye'yi AB'ye yakınlaştıracığına olan inancını dile getirerek, AB Komisyonu'nun bu yönde Türkiye'yi desteklemeye devam edeceğini belirtti. AB Komisyonu 2014 Türkiye İlerleme Raporu'nun yayımlanmasından kısa bir süre sonra gerçekleşen toplantıda taraflar İlerleme Raporu'na ilişkin değerlendirmelerini paylaştı.

Bakan Bozkır aynı zamanda katılım müzakereleri kapsamında Türkiye'nin Yeni İletişim Stratejisi'ni sundu. Füle geçtiğimiz haftalarda yayımlanan AB Stratejisi temelinde hazırlanacak olan Eylem

Planı'nın kabul edilerek bu belgenin AB uyum sürecinde güncellenmiş bir yol haritası olarak kullanılmasına yönelik AB desteğini dile getirdi. Füle ayrıca, Eylem Planı hazırlıklarında İlerleme Raporu'nda ele alınan önerilerin göz önünde bulundurulması yönünde tavsiyede bulundu.

Füle ayrıca Güneydoğu Anadolu'da meydana gelen olaylarda hayatını kaybedenlerden ötürü büyük üzüntü duyduklarını dile getirerek, Kobani'deki güvenlik durumu ve insani duruma yönelik derin endişe duyduklarını belirtti. Ayrıca AB Komisyonu'nun Türkiye'nin Suriye ve Irak'tan gelen mültecilere yönelik çalışmalarına yönelik ek mali destek sağlamaya hazır olduğu kaydedildi.

Kıbrıs sorununa da değinen Füle, tüm ilgili paydaşların Kıbrıs'ta herkesin yararına olacak kapsamlı bir çözüm sağlanması için ihtiyaç duyulan olumlu atmosferin yaratılmasına destek olacaklarını umut ettiklerini not etti. Toplantı tarafların arasındaki işbirliğinin **Gümrük Birliği'nin modernizasyonu** ve vize serbestisi gibi AB ve Türkiye vatandaşlarının ortak faydasına olacak alanlarda genişletilmesi gerektiği vurgulanarak tamamlandı. [İnternet bağlantısı için](#)

- Türkiye 16 Ekim tarihinde AB'nin 2014 – 2020 dönemi için geliştirdiği Şirketlerin ve KOBİ'lerin Rekabetçiliği Programı'na (COSME) katılım anlaşması imzaladı. Böylece Türkiye AB üyesi olmayıp, programa katılan dördüncü ülke oldu. Karadağ, Makedonya ve Moldova AB üyesi olmayıp hâlihazırda anlaşmayı imzalamış olan diğer ülkeler arasında bulunuyor. Türkiye'nin COSME programına katılımının AB'nin **KOBİ'lerin** başarısı ve büyümesi için geliştirdiği politikaların uygulama alanını genişlettiği, dolayısıyla AB ve AB komşu ülkelerinin diğer ekonomik bloklarla daha etkin rekabet edebilir hale gelmek üzere yürüttükleri işbirliğini desteklediği belirtiliyor. Konuyla ilgili açıklama yapan Sanayi ve Girişimcilikten Sorumlu AB Komiseri Ferdinando Nelli Feroci Türkiye'nin COSME Programı'na katılımının ülkenin AB perspektifine işaret ettiğine dikkat

çekerek, programın KOBİ'ler başta olmak üzere Türk şirketlerinin rekabetçiliğini artıracaklarını dile getirdi.

Türkiye'nin, Türk ekonomisinin omurgasını oluşturan KOBİ'leri desteklemek için uygun bir yasal çerçeve oluşturmak üzere temel çalışmaları yerine getirdiği belirtiliyor. AB Komisyonu tarafından yayımlanan Türkiye'de KOBİ'lerin performansına ilişkin değerlendirmenin bu yöndeki ilerlemeye işaret ettiğine dikkat çekiliyor. [Değerlendirmenin tam metni için](#)

Bir sonraki adım olarak Türkiye'nin KOBİ'lerin rekabetçiliğini desteklemeye yönelik çalışmalara başlamak için hazır olduğu belirtiliyor. Türkiye'nin COSME Programı altında finanse edilen ve 28 AB üye ülkesinin dâhil olduğu Avrupa Şirket Ağı'na katılımının girişimcilik, KOBİ'lere yönelik politikalar, **rekabetçilik** ve yenilikçilik alanında en iyi uygulamalardan faydalanması için olumlu bir gelişme olduğu değerlendiriliyor.

COSME Programı'nın toplam bütçesi 2014 – 2020 dönemi için 2,3 milyar € olarak belirlenmişti. Programın KOBİ'lerin sürdürülebilirliğini ve rekabetçiliğini artırmak üzere öncelikleri şu şekilde:

- Finansmana erişimin iyileştirilmesi,
- AB düzeyinde ve küresel düzeyde pazara erişimin desteklenmesi,
- İş yaratımı ve büyüme için ihtiyaç duyulan şartların sağlanması,
- Girişimciliğin ve girişimcilik kültürünün teşvik edilmesi. [İnternet bağlantısı için](#)

AB – Asya Ülkeleri

- AB üye ülkeleri ve Asya ülkelerinin liderlerinin bir araya geldiği ve bu yıl onuncusu düzenlenen ASEM Zirvesi 16 -17 Ekim tarihlerinde İtalya'nın Milano şehrinde gerçekleşti. Her iki yılda bir gerçekleşen zirveye bu sene Hırvatistan ve Kazakistan olmak üzere iki yeni ülke katıldı. Zirve sonrasında basın

açıklaması yapan AB Konseyi Başkanı Herman Van Rompuy bu sene toplantıda özellikle ulaşımdan dijital iletişime farklı araçlar yoluyla “**bağlantılılık**” temasına odaklanıldığını belirtti. Ayrıca ulusal reformların haricinde korumacı tedbirlerle mücadele edilmesi ve tarife dışı engeller başta olmak üzere ticaretin önündeki engellerin ele alınması konularında liderlerin görüş birliğine varıldığı belirtildi. Bu yöndeki girişimlerin çok taraflı düzeyde sürdürülmesine ve Dünya Ticaret Örgütü nezdinde çalışmaların artırılmasına karar verildiği belirtildi.

Ayrıca 2015 yılında gerçekleşecek iki önemli uluslararası toplantının; Paris İklim Değişikliği Konferansı ve 2015 Sonrası Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi hazırlıklarının ele alındığı kaydedildi. Ebola gibi salgın hastalıklar dâhil olmak üzere geleneksel olmayan güvenlik tehditlerine ilişkin görüş alışverişi yapılan toplantıda liderlerin, şiddet içeren aşırılıkçılık ve terörizm karşısında derin endişelerini dile getirdikleri belirtildi. ASEM toplantısı öncesinde AB Komisyonu Başkanı Barroso, AB Konseyi Başkanı Van Rompuy, Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Putin ve Ukrayna Cumhurbaşkanı Poroshenko'nun, İtalya, Fransa, Almanya ve İngiltere liderleri ile birlikte bir toplantı düzenledikleri açıklandı. Doğu Ukrayna'da barış ve istikrar sağlanması ihtiyacı konusunda görüş birliğine varıldığı kaydedilirken, bu yönde özellikle ateşkes, sınır kontrolü ve seçimlerin gerçekleştirilmesine yönelik maddeler olmak üzere Minsk Anlaşmalarının uygulanmasının anahtar rolü vurgulandı.

ASEM Zirvesi'nin yirminci yılının kutlanacağı ve 2016'da gerçekleşecek olan bir sonraki toplantı Moğolistan'da düzenlenecek. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - Singapur

- AB ve Singapur, serbest ticaret anlaşması içeriğindeki yatırımların korunması ile ilgili bölümün müzakerelerini tamamladı. Böylece AB ve Singapur arasındaki serbest ticaret anlaşması (EUSFTA) ile

ilgili müzakereler bölümü tümüyle tamamlanmış oldu. Anlaşmanın daha önce tamamlanan bölümleri Eylül 2013'de paraflanmıştı. Anlaşma kapsamındaki "Yatırımların Korunması" bölümü AB ve Singapur arasındaki yatırım ilişkisinin güçlenerek artmasını sağlayacak. Anlaşma her iki tarafın da yabancı yatırımcılara yönelik adil ve istikrarlı bir rejim uygulamasını gerektiriyor; ayrıca iki tarafın da kamu yararına yasa çıkarma yetkisini güvence altına alıyor.

Yatırım metninin tamamlanması sonrasında bu bölümün hukuki dil açısından anlaşma metninin tamamıyla uyum içinde olup olmadığı incelenecek ve AB resmi dillerine çevrildikten sonra iki taraf arasında paraflanması söz konusu olacak. [İnternet bağlantısı için](#)

AB Kurumları

- AB **Komisyonu**'nun 2014-2019 döneminde görev yapmak üzere seçilen yeni Başkanı Jean-Claude **Juncker**'in liderliğinde oluşturulacak AB Komisyonu 22 Ekim, Çarşamba günü Avrupa Parlamentosu (AP) Genel Kurul'unda AP üyelerinin oyuna sunulacak. Oylamadan önce görev alanları değiştirilen iki AB Komiseri adayı daha AP üyeleri önündeki sunumlarını gerçekleştirecek. Görev alanı değişiklikleri Juncker'in ilk listesinde Enerjiden Sorumlu AB Komisyonu Başkan Yardımcısı olarak önerilen Alenka Bratušek'in (Slovenya) adaylıktan çekilmesi sonucunda gerçekleşmişti. Böylece ilk listede Ulaşım ve Uzaydan Sorumlu AB Komiseri adayı olan Maroš Šefčovič Enerjiden Sorumlu AB Komisyonu Başkan Yardımcısı olarak, Slovenya'nın yeni adayı Violeta Bulc ise Ulaşım'dan Sorumlu AB Komiseri adayı olarak 20 Ekim Pazartesi günü AP önünde sunumlarını gerçekleştirecekler.

22 Ekim'de gerçekleşecek olan oylama öncesinde ise AB Komisyonu yeni Başkanı Juncker AB Komisyonu'nun yeni dönemdeki çalışma programı üzerine bir sunum gerçekleştirecek. AP üyelerinin onaylaması halinde, yeni AB Komisyonu 1 Kasım'da göreve başlayacak. [İnternet bağlantısı için](#)

- AP'de İngiliz Parlamenter Nigel **Farage**'nin liderliğini yaptığı Özgürlük ve Doğrudan Demokrasi Avrupası Grubu (EFDD), 16 Ekim Perşembe günü grubun Letonyalı üyesi Iveta Gricule'nin gruptan ayrıldığını açıklamasıyla dağıldı. Mayıs ayında AB genelinde gerçekleşen AP seçimleri sonrasında AB karşıtı veya AB'ye şüpheyle yaklaşan milletvekillerinin sayısında kayda değer bir artış olmuştu. Haziran ayından bu yana AB karşıtı milletvekillerinin bir araya gelmesiyle oluşturulan siyasi grup EFDD'ye 48 üye katılmıştı. Böylece AB karşıtı grup üye sayısını bir önceki döneme göre 17 kişi artırmıştı.

AP kurallarına göre siyasi grup oluşturulması için en az 25 milletvekilinin gruba üye olması ve üye milletvekillerinin en az yedi AB üye ülkesini temsil ediyor olması gerekiyor. EFDD'nin dağılmasının sebebi ise Letonyalı üyenin ayrılmasından sonra EFDD üyelerinin sadece altı AB üye ülkesini temsil ediyor olması.

EFDD aynı zamanda Çarşamba günü AP heyetlerinin seçimlerinde hedeflediği liderlik pozisyonlarını elde edememişti. Temmuz ayında AB'yi destekleyen büyük siyasi gruplar EFDD'nin herhangi bir AP Komitesi'nde başkanlık pozisyonu elde etmesini engellemişti. EFDD tarafından yapılan açıklamada AB'yi destekleyen federalist partiler siyasi şantaj yapmakla suçlanarak, Gricule'nin AP Kazakistan heyetinin başkanlığını üstlenmek için EFDD'den ayrılmak zorunda bırakıldığı iddia edildi. [İnternet bağlantısı için](#)

Ticaret

- AB Komisyonu yasadışı **balıkçılık** faaliyetleri nedeniyle Sri Lanka'dan balık ithaline yasak getirilmesini önerdi. AB, balık kaynaklarını kontrolsüz bir şekilde yok ettiği ve yasal yollardan balıkçılık faaliyetlerini sürdürenleri rekabet açısından dezavantajlı duruma düşürdüğü için Sri Lanka ile kayıt dışı balıkçılığın durdurulması konusunu dört yıldır tartışmaya devam ediyor. Sri Lanka makamlarının yasadışı avlanmayı durdurmaya ve uluslararası kuralları uygulamaya yönelik somut

gelişmeler kaydetmemesi üzerine AB Sri Lanka'dan balık ithalinin durdurulmasına karar verdi.

2013 yılında AB Sri Lanka'dan toplam 74 milyon € değerinde 7.400 ton balık ithali gerçekleşmiştir. İthal yasağı 2015 Ocak ayından itibaren uygulanmaya başlanacak.

AB Sri Lanka'nın yanı sıra 2012'de uyarıda bulunduğu Belize, Fiji, Panama, Togo ve Vanuatu'nun yasa dışı balıkçılıkla mücadele için yasalar çıkararak, balıkçılık faaliyetleri ile ilgili denetimleri artırmış olduğunu açıkladı. Bu açıklama ile birlikte Belize'ye uygulanan balık ithalatı yasağı da kaldırılmış oldu.

Tüm dünyada yasadışı avlanma ile 11-26 milyon ton civarında balık yakalandığı tahmin ediliyor. Bu sayı toplam avlanan balığın %15'ine karşılık geliyor. AB 2010 yılında yasadışı avlanan balıkların AB'de satışa çıkarılmasını önlemek amacıyla bir yönetmelik kabul etmişti. [İnternet bağlantısı için](#)

Enerji

- AB Komisyonu Avrupa doğal gaz sisteminin mevcut durumunu değerlendiren bir rapor yayımladı. Özellikle Rusya'nın önümüzdeki kış aylarında Avrupa'ya gaz akışını kesmesi durumunda mevcut sistemin yeterliliğini analiz etmek üzere hazırlanmış olan rapor, üye ülkelerin işbirliği içinde olması halinde hane ve işyerlerine gaz tedarikinin devam edeceğini ortaya koyuyor. Devlet müdahalesinin ise sadece gerekli durumlarda ve gereken bölgelerde yapılması gerektiği belirtiliyor. Raporda ayrıca enerji tedariki açısından en kırılgan durumda olan üye ülkeler ve AB'nin komşu ülkelere yönelik öneriler yer alıyor.

2009'da Rusya ve Ukrayna arasında meydana gelen anlaşmazlıklardan sonra yeniden AB'nin gaz tedariki kesintisi ile karşı karşıya kalması olasılığını göz önünde bulunduran AB Komisyonu, kış aylarına girerken AB ve komşu ülkelerde enerji tedariki ile ilgili genel durumun bir değerlendirmesini gerçekleştirdi. 38 Avrupa ülkesi incelenerek hazırlanan raporda Rusya'nın altı ay boyunca gaz

akışını tamamen durdurması da dahil olmak üzere birbirinden farklı senaryolar ele alınıyor.

Stres Testi olarak adlandırılan rapor uzun bir süre boyunca tedarikin kesilmesi durumunun özellikle Avrupa'nın doğusundaki üye ülkeler ve Enerji Topluluğu ülkelerini büyük ölçüde olumsuz etkileyeceğini ortaya koyuyor. Finlandiya, Estonya, Makedonya, Bosna ve Hersek ve Sırbistan böyle bir senaryoya göre normal koşullarda ihtiyacı olan gazın %60'ını elde edememiş olabilecek. Bu durum hanelere gaz tedarikinin kesilebileceğini ortaya koyuyor.

AB halihazırda enerji ihtiyacının %53'ünü ithal ediyor; enerji tüketiminin %48', su ve yaşam alanlarının ısıtılması amacıyla kullanılıyor. [İnternet bağlantısı için](#)

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 7 Kasım, Ekonomi ve Mali İşler Konseyi
- 17 Kasım, Dışişleri Bakanlar Konseyi
- 21 Kasım, Ticaret Bakanları Konseyi
- 3 Aralık, Ulaştırma Bakanları Konseyi
- 4 Aralık, Rekabetçilik Konseyi
- 17 Aralık, Çevre Bakanları Konseyi
- 18-19 Aralık, AB liderler Zirvesi

Konferanslar

- 3 Kasım, "Heading for Peru: The road to an ambitious global climate agreement in 2015", EPC, www.epc.eu
- 13 Kasım, "The Inequality Challenge - competing answers for a global problem", CEPS, www.ceps.eu
- 18 Kasım, "4th Europe China Forum", Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 21 Kasım, "Latvia's priorities for the Presidency of the Council", EPC, www.epc.eu

- 10 Aralık, “*On our plate today: healthy and sustainable food choices*” Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
 - 12 Aralık, “*Protecting human rights: EU priorities and challenges*”, Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
-